



ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΣΥΝΟΧΗΣ & ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ

Αθήνα
Αριθ. Εσωτ. Πρωτ.: 230 Ε

Για τη Διοικητική Υποστήριξη
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

ΠΡΟΣ: Τη Βουλή των Ελλήνων
Δ/νση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Αναφορών
Αθήνα

ΚΟΙΝ.: Πολιτική Γραμματεία Υπουργού
Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας

Ταχ. Δ/νση: Σταδίου 29
Ταχ. Κώδικας: 101 10 - Αθήνα
Πληροφορίες: Α. Στεφάνου
Τηλέφωνο: 213151.6056
e-mail: ypertns@ypakp.gr

ΘΕΜΑ: «Για την ενίσχυση του Μητρώου των Υποψηφίων Αναδόχων Γονέων».

ΣΧΕΤ.: Η αριθ. πρωτ. 1614/12-04-2024 Αναφορά.

Σε απάντηση της σχετικής Αναφοράς, με την οποία κατατέθηκε στη Βουλή το από 3/4/2024 Δελτίο Τύπου του Συνδέσμου Κοινωνικών Λειτουργών Ελλάδος από τους βουλευτές κ.κ Μ. Συντυχάκη, Β. Δάγκα και Μ. Κομνηνάκα, αναφορικά με το παραπάνω θέμα, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Βάσει του άρθρου 3 της αριθ. πρωτ. 40494/03-05-2022 ΚΥΑ (Β'2302), όπως ισχύει, δεν είναι νόμιμη η λειτουργία Μονάδας Παιδικής Προστασίας από Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου για την ηλικιακή ομάδα μηδέν έως τριών (0-3) ετών, γεγονός για το οποίο έχουν ενημερωθεί και οι αρμόδιες εισαγγελικές αρχές, σε όλη την Ελλάδα, με το αριθ. πρωτ. 18967/08-03-2024 έγγραφο της Διεύθυνσης Προστασίας Παιδιού και Οικογένειας του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας (Υ.ΚΟΙ.Σ.Ο.). Συναφώς, καμία νέα Μονάδα Παιδικής Προστασίας και Φροντίδας (ΜοΠΠ) δεν ιδρύθηκε ούτε για ανηλικούς από 0-6 ετών ούτε άλλη, όπως προκύπτει τόσο από τα αρχεία της ίδιας ως άνω αναφερόμενης Διεύθυνσης όσο και από τις καταχωρίσεις στα Μητρώα που τηρούνται από τη Δ/νση Κοινωνικής Ένταξης & Κοινωνικής Συνοχής του Υ.ΚΟΙ.Σ.Ο., αλλά και στο Πληροφοριακό Σύστημα Αναδοχής και Υιοθεσίας anynet. Επιπλέον, δεν έχει αποσταλεί από οποιονδήποτε υπό ίδρυση φορέα αίτημα για Μελέτη

Σκοπιμότητας για την ίδρυση ΜοΠΠ, όπως προβλέπεται από το άρθρο 3 της ως άνω αναφερόμενης ΚΥΑ.

Δεδομένων των αρνητικών συνεπειών της ιδρυματικής ζωής τόσο για την ψυχική και τη σωματική υγεία των ανηλίκων όσο και για την πλήρη ανάπτυξη της προσωπικότητάς τους, το Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, έχει ως έναν από τους κύριους στόχους του την προώθηση της αποϊδρυματοποίησης των ανηλίκων **και όχι τη δημιουργία νέων Μονάδων Παιδικής Προστασίας και Φροντίδας.**

Για το σκοπό αυτό, λαμβάνει μέτρα με άξονα το **βέλτιστο συμφέρον του παιδιού και το κατοχυρωμένο δικαίωμα του παιδιού** που στερείται προσωρινά ή οριστικά την οικογένειά του, **να ζει σε οικογενειακό περιβάλλον**, όπως ορίζεται από τη Διεθνή Σύμβαση των ΗΕ για τα δικαιώματα του παιδιού και κάθε δράση στοχεύει στην εφαρμογή της καταλληλότερης για κάθε παιδί λύσης για την οικογενειακή του αποκατάσταση.

Υπό το πρίσμα αυτό, τα τελευταία χρόνια έχουν ενισχυθεί συστηματικά οι θεσμοί της αναδοχής και της υιοθεσίας, μέσω της σημαντικής μεταρρύθμισης που επέφερε η σύσταση του Εθνικού Μητρώου Ανηλίκων (ΕΜΑ) και των Εθνικών Μητρώων Υποψήφιων Αναδόχων, Υποψήφιων Θετών και Υποψήφιων Επαγγελματιών Αναδόχων Γονέων, την καθιέρωση της υποχρεωτικότητας της εγγραφής όλων των ανηλίκων στο ΕΜΑ, τη δυνατότητα ηλεκτρονικής υποβολής μιας και μόνο αίτησης για αναδοχή ή υιοθεσία ανηλίκου, καθώς και τη θέσπιση ψηφιακών διαδικασιών για τη σύνδεση ανηλίκων με τους Υποψήφιους Θετούς, Αναδόχους Γονείς ή Επαγγελματίες Ανάδοχους Γονείς.

Το πληροφοριακό αυτό σύστημα, είναι ένα πολύ χρήσιμο εργαλείο το οποίο μας επιτρέπει να γνωρίζουμε για κάθε παιδί που ζει σε ίδρυμα ποιο είναι το πλάνο οικογενειακής αποκατάστασής του. Έτσι, διασφαλίζουμε πως τα παιδιά δεν παραμένουν για χρόνια κλεισμένα σε ιδρύματα αλλά συνδέονται με οικογένειες. Μια από τις πρώτες προτεραιότητες στο υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας ήταν η αναβάθμιση του πληροφοριακού συστήματος, που έγινε τον Σεπτέμβριο του 2023 ώστε να είναι πιο λειτουργικό και να διευκολυνθούν οι συνδέσεις μεταξύ υποψηφίων θετών και αναδόχων γονέων και παιδιών προς αναδοχή και υιοθεσία που ζουν σε ιδρύματα.

Παρά την κρισιμότητα του ζητήματος, πρέπει να επισημανθούν και τα θετικά μηνύματα που συνδέονται με τη λειτουργία του πληροφοριακού συστήματος αναδοχής και υιοθεσίας anynet.gr. Σύμφωνα με στοιχεία, μεταξύ 2022 - 2023, υπάρχει αύξηση στις υιοθεσίες κατά 14 τοις εκατό, αλλά και θεαματική αύξηση στις αναδοχές (παιδιά που βρίσκουν μια οικογένεια μέχρι να επιστρέψουν στη φυσική τους βιολογική οικογένεια, αν υπάρχουν οι προϋποθέσεις) κατά 80%. Ειδικότερα το 2022, είχαν πραγματοποιηθεί 170 υιοθεσίες και τον επόμενο χρόνο

194, ενώ το 2022 είχαν πραγματοποιηθεί 52 αναδοχές και το 2023 αυτές έφτασαν τις 94. Ήδη το 1ο τρίμηνο του 2024 έχουν πραγματοποιηθεί 33 υιοθεσίες και 10 αναδοχές.

Όσον αφορά, ειδικότερα, στην επαγγελματική αναδοχή, που προβλέπεται στο άρθρο 16 του ίδιου νόμου, επισημαίνεται ότι η ρύθμιση αυτή αποτελεί ένα καινοτόμο εργαλείο για την αποϊδρυματοποίηση, πρωτίστως, των ανηλίκων με αναπηρία και το οποίο μακροπρόθεσμα αποσκοπεί στην προαγωγή της διαβίωσης των ανηλίκων με αναπηρία στην κοινότητα με την παροχή εξατομικευμένης φροντίδας, εστιασμένης στις ανάγκες κάθε ανηλίκου, την κοινωνική τους ένταξη και υποστήριξη.

Για τον λόγο αυτό, αντλώντας 5.025.000€ από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, υλοποιούμε το πιλοτικό πρόγραμμα επαγγελματικής αναδοχής, το οποίο αφορά στην τοποθέτηση 100 παιδιών με πιστοποιημένη αναπηρία με ποσοστό υψηλότερο του 67% ή/και σοβαρή ψυχική νόσο με ποσοστό υψηλότερο του 50% σε επαγγελματίες αναδόχους γονείς.

Επιπλέον, έλαβε χώρα μια σειρά νομοθετικών ρυθμίσεων, δηλαδή τροποποιήσεων του ν. 4538/18, σε μια προσπάθεια συμπλήρωσης και συνεχούς βελτίωσης του σχετικού νομοθετικού πλαισίου (νόμοι 4604/2019, 4611/2019, 4704/2020, 4764/2020, 4808/2021, 4837/2021, 4865/2021 και 4997/2022). Οι τροποποιήσεις, στις οποίες αφορούν οι εν λόγω διατάξεις είναι:

- Με το άρθρο 26 του ν. 4837/2021 (Α' 178) τροποποιήθηκαν τα ηλικιακά όρια για τους αναδόχους γονείς, ώστε πλέον ανάδοχοι γονείς μπορούν να γίνουν όσοι έχουν συμπληρώσει το 25ο έτος της ηλικίας τους και δεν έχουν υπερβεί τα 75 έτη.
- Με την παρ. 1 του άρθρου 43 του ν. 4865/2021 (Α' 238) επιτράπη η δυνατότητα υποβολής αίτησης για υιοθεσία ή αναδοχή ανηλίκου, σε άτομα που πάσχουν είτε από HIV λοίμωξη και τελούν υπό αντιρετροϊκή αγωγή (ART) επιτυχώς το ιικό φορτίο δεν είναι ανιχνεύσιμο και υπό πρόσθετες προϋποθέσεις, είτε από Ηπατίτιδα Β και έχουν λάβει επιτυχώς την προβλεπόμενη φαρμακευτική θεραπεία, καθιστώντας μη ανιχνεύσιμο το ιικό φορτίο και υπό την προϋπόθεση ότι συνεχίζουν ανελλιπώς τη θεραπεία τους.
- με το άρθρο 58 του ν. 4997/2022 (Α' 219) τροποποιήθηκε το άρθρο 16 του ν. 4538/2018, θέτοντας τις διατάξεις για την εφαρμογή της επαγγελματικής αναδοχής των ανηλίκων με σωματική ή ψυχική αναπηρία, συμπεριλαμβανομένης της νοητικής και αναπτυξιακής, που είναι εγγεγραμμένοι στο Εθνικό Μητρώο Ανηλίκων. Επίσης, τροποποιήθηκε ο τρόπος σύστασης της επαγγελματικής αναδοχής, ώστε να μην απαιτείται δικαστική απόφαση για την τοποθέτηση ανηλίκων σε επαγγελματία ανάδοχο, αλλά τα αναδεχόμενα παιδιά να τοποθετούνται με τη σύναψη σύμβασης μεταξύ του φορέα που προστατεύει τον ανήλικο και τον επαγγελματία ανάδοχο.

Επίσης, ήταν η δική μας Κυβέρνηση που εφάρμοσε το επίδομα αναδοχής καθολικά προς

τους ανάδοχους γονείς ή και το ίδιο το πρόσωπο υπό προϋποθέσεις μετά την ενηλικίωσή του.

- Το ποσό πληρωμής του 2023 ήταν αυξημένο κατά 387.534,31€ σε σχέση με το 2022 και ο μ.ο. δικαιούχων ανήλθε στα 515 έναντι 446 το 2022. Ενώ για τον μήνα Μάιο του 2024, δόθηκαν 291.294€ σε 593 δικαιούχους.

- Σημαντικό νέο βήμα για την αποϊδρυματοποίηση, αποτελεί και η άμεση επανασύσταση υπό την αρμοδιότητα της Γενικής Γραμματείας Δημογραφικής και Στεγαστικής Πολιτικής, του Εθνικού Συμβουλίου Αναδοχής και Υιοθεσίας (Ε.Σ.Αν.Υ.), το οποίο αποτελεί το όργανο που υποβάλει προτάσεις για τις σχεδιαζόμενες πολιτικές, παρακολουθεί την εφαρμογή της οικείας νομοθεσίας για την υιοθεσία και την αναδοχή και τη συμμόρφωση με τους διεθνείς και ευρωπαϊκούς κανόνες, παρέχει γνωμοδοτική και επιστημονική συνδρομή προς φορείς που υλοποιούν τους θεσμούς και υποβάλει προτάσεις για τη βελτίωση των θεσμών

Στόχος μας είναι η πρόληψη ώστε να αποφευχθεί η ιδρυματοποίηση των παιδιών. Θέλουμε να καταστεί η Ελλάδα μια υποστηρικτική χώρα για τους νέους γονείς και τα παιδιά τους. Η υποστήριξη αυτή πρέπει να είναι αδιάλειπτη και να μην υπάρχει ασυνέχεια και αποσπασματικότητα στον τρόπο που λειτουργούν οι κοινωνικές υπηρεσίες.

Η ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΣΟΦΙΑ ΖΑΧΑΡΑΚΗ